

Briselē, 20.7.2016.
COM(2016) 500 final

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

Paātrināta pāreja uz mazoglekļa ekonomiku Eiropā

Paziņojums, kas papildina Enerģētikas savienības pamatstratēģijas pasākumus: tiesību akta priekšlikumu par saistošiem ikgadējiem siltumnīcefekta gāzu emisijas samazinājumiem, kas dalībvalstīm jāpanāk no 2021. līdz 2030. gadam, tiesību akta priekšlikumu par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistījumu iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam un paziņojumu par Eiropas mazemisiju mobilitātes stratēģiju

1. Ievads

Globāla pāreja uz mazoglekļa un aprites ekonomiku ir sākusies, un jaunu impulsu tam deva Parīzes klimata pārmaiņu nolīgums¹ un 2030. gadam nospraustā Ilgtspējīgas attīstības programma. Šī pārkārtošanās ir nepieciešama, lai nodrošinātu darbvietas, izaugsmes un investīciju iespējas pašreizējo un nākamo paaudžu eiropiešiem, vienlaikus mazinot bīstamas klimata pārmaiņas. Ja ES, veicinot atjaunojamo energoresursu enerģiju un energoefektivitāti un konkurējot citu mazoglekļa tehnoloģiju tirgu attīstīšanā globālā līmenī, nesaglabās un neizmantos priekšrocības, kas tai paveras kā celmlauzei, to darīs citi reģioni. Ir sagaidāms, ka Eiropas ekonomikas modelis mainīsies. Mums kopīgi jānodrošina, ka pāreja notiek taisnīgi un solidāri, lai neviens nebūtu atstumts. To sekmēs arī Enerģētikas savienības pamatstratēģija².

Pasākumu pakete, ar ko Komisija šodien nāk klajā, palīdzēs Eiropai sagatavoties nākotnei un saglabāt konkurētspēju. Pakete galvenokārt adresēta dalībvalstīm, jo tieši dalībvalstis lems par to, kā īstenot pasākumus, lai sasniegtu 2030. gadam nosprausto siltumnīcefekta gāzu emisiju mērķrādītāju³.

Taču dalībvalstis to nevar panākt vienas pašas. Mobilizācija, gatavojoties Parīzes klimata konferencei, parādīja, cik svarīga loma ir nevalstiskajiem dalībniekiem, lai tiktu panāktas izmaiņas. ES sagaida, ka cita starpā savu ieguldījumu dos arī tās uzņēmumi, lauksaimnieki, pētnieki, investori, pedagogi un sociālie partneri. Vienlaikus ES ir pienākums veicināt šo līdzdarbību, nosakot ES mēroga pasākumus un nodrošinot labvēlīgu vidi. Tā atbalsta darbības pilsētās, kurās mīt 80 % ES iedzīvotāju. Pilsētas ir vienas no dinamiskākajiem un inovatīvākajiem dalībniekiem mazoglekļa un aprites ekonomikas īstenošanā, un to aktivitātes bieži vien ir vērienīgākas par valsts līmeņa darbībām. Vienlīdz nozīmīgi dalībnieki ir arī lauku kopienas, jo tām ir ļoti būtiska loma ilgtspējīgu dabas resursu nodrošināšanā un vides aizsardzībā, ko novērtēs nākamās paaudzes.

ES dara visu iespējamo, lai uzturētu pozitīvu kursu rīcībai klimata jomā pasaules mērogā. Neviena teritorija nevar norobežoties no katastrofālu klimata pārmaiņu draudiem. Tas ir iemesls, kāpēc augstākajā politiskajā līmenī G7 valstu vadītāji apņēmas paātrināt pārkārtošanos uz energosistēmu, kas sniegtu globālās ekonomikas dekarbonizācijas iespējas, kā arī noteikt termiņu, kad pārtraucama lielākā daļa fosilā kurināmā subsīdiju, apņemoties līdz 2025. gada beigām izbeigt valsts atbalstu enerģijas ieguvei no oglēm, gāzes un naftas. ES pilsētām būs izšķiroša nozīme jaunā pilsētu apvienībā, kas apvienos pilsētas no visas pasaules un kas varētu būt vēl viena iespēja, kā starptautiskā līmenī iesaistīties vietēja mēroga cīņā pret klimata pārmaiņām. Šā gada ES klimata diplomātijas rīcībplānā⁴ tika atkārtoti apstiprināts, ka aizvien steidzamāka kļūst vajadzība risināt problēmas, ko rada saikne starp klimata pārmaiņām un nestabilitāti un drošību.

¹ COM (2016) 110 *Ceļā no Parīzes: ko mums nozīmē Parīzes nolīgums?*

² COM (2015) 80 *Pamatstratēģija spēcīgai Enerģētikas savienībai ar tālredzīgu klimata pārmaiņu politiku.*

³ 2014. gada oktobrī ES valstu un valdību vadītāji vienojās par klimata un enerģētikas politikas satvaru laikposmam līdz 2030. gadam. Šajā dokumentā izklāstīta ES apņemšanās sasniegt saistošo mērķrādītāju: līdz 2030. gadam visas tautsaimniecības mērogā panākt siltumnīcefekta gāzu emisijas iekšējo samazinājumu vismaz par 40 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeni.

⁴ Eiropas diplomātijas klimata jomā pēc COP21 – Padomes secinājumi (2016. gada 15. februāris).

ES ir visas iespējas klimata pārmaiņu radīto izaicinājumu pārvērst izdevībā. Šajā globālajā kontekstā Eiropa ir līdere inovatīvu mazoglekļa tehnoloģiju un pakalpojumu izstrādē ne tikai enerģētikas nozarē, bet arī rūpniecībā, ēku sektorā un transporta nozarē. Tai savu līderību vajadzētu saglabāt. Mums jāturpina rūpēties, lai Eiropas iedzīvotājiem būtu mazoglekļa ekonomikai vajadzīgās prasmes, jāiegulda jauno paaudžu nākotnē un jāpalīdz rūpniecības nozarei pielāgoties mainīgajām vajadzībām. Eiropa ir apsolījusi rīkoties vērienīgi, un solītais tiks izpildīts.

2. Pamatprincipi, kas caurauž tiesisko regulējumu pārejai uz mazoglekļa ekonomiku visās tautsaimniecības nozarēs

2014. gada oktobrī ES vienojās un izteica šādu skaidru apņemšanos: līdz 2030. gadam sasniegt visai tautsaimniecībai saistošu mērķrādītāju — emisijas gāzu apjoma samazinājumu par vismaz 40 % salīdzinājumā ar 1990. gadu. Šī apņemšanās saskan ar pieeju izmaksefektīvā veidā sasniegt ES ilgtermiņa mērķi klimata jomā un kļuva par pamatu ES starptautiskajām saistībām Parīzes klimata pārmaiņu nolīgumā, un visas dalībvalstis to īsteno kolektīvi.

Lai sāktu īstenot šo apņemšanos, Komisija 2015. gada jūlijā iesniedza priekšlikumu ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas reformēšanai, lai padarītu to piemērotu izvirzītajam mērķim un veicinātu investīcijas rūpniecības un enerģētikas nozarē⁵ laikposmā pēc 2020. gada. Eiropas Parlamentam un dalībvalstu valdībām Padomē vajadzētu darīt visu iespējamo, lai šis priekšlikums tiktu ātri pieņemts. Šī pasākumu pakete pievēršas citiem būtiskajiem tautsaimniecības elementiem, kas palīdzēs īstenot darbības klimata jomā: tie ir ēku sektors, transports, atkritumu sektors, lauksaimniecība⁶, kā arī zemes izmantošana un mežsaimniecība.

Par pamatu izmantojot līdzšinējos ES klimata politikas pamatprincipus, jaunais tiesiskais regulējums balstās uz šādiem galvenajiem principiem: taisnīgums, solidaritāte, elastība un vidiskā integritāte.

Lai nodrošinātu taisnīgumu un solidaritāti, kas ir iestrādāti klimata un enerģētikas politikas satvarā 2030. gadam, kuru apstiprinājusi Eiropadome, Komisija ierosina diferencēt valstu emisiju samazināšanas mērķrādītājus 2030. gadam, ņemot vērā katras dalībvalsts iekšzemes kopproduktu, kas atspoguļo katras dalībvalsts relatīvo labklājību. Mērķrādītāju vērienīgumu pēc tam koriģē starp atsevišķām turīgākajām dalībvalstīm, vadoties pēc izmaksefektivitātes.

Ņemot vērā atšķirības starp dalībvalstu tautsaimniecības struktūrām, priekšlikums paredz arī tādas elastīgas sistēmas izveidi, kurā dalībvalstis laika gaitā var kopīgi samazināt emisijas dažādās nozarēs. Šāda sistēma ļaus dalībvalstīm savā starpā tirgoties ar iedalītajiem emisijas apjomiem vai izstrādāt projektus emisiju samazināšanai citās dalībvalstīs. Tas atvieglos investīciju plūsmas visā ES, lai tās plūstu uz vietām, kur tās ir visvairāk nepieciešamas

⁵ ES 2030. gada mērķrādītājs prasa, lai minētajās nozarēs tiktu sasniegts 43 % samazinājums salīdzinājumā ar 2005. gadu.

⁶ ES 2030. gada mērķrādītājs prasa, lai minētajās nozarēs tiktu sasniegts 30 % samazinājums salīdzinājumā ar 2005. gadu.

tautsaimniecības modernizācijai un kur tās dos vislielāko labumu ar viszemākajām izmaksām⁷.

Šī ir pirmā reize, kad ES enerģētikas un klimata politikas satvarā ir iekļauta zemes izmantošana un mežsaimniecība. Komisijas priekšlikums piedāvā rūpīgi izsvērtu līdzsvaru starp lielāku skaitu stimulu oglekļa uztveršanai un emisiju samazināšanai no augsnes un mežiem un vajadzību saglabāt ES klimata satvara vidisko integritāti, lai stimulētu emisiju samazināšanu ēku sektorā, kā arī transporta un lauksaimniecības nozarē. Tāpēc elastīguma iespējas attiecībā uz citām nozarēm būs ierobežotas.

Attiecībā uz minētajām nozarēm regulas priekšlikums paredz pamatīgākus uzskaites noteikumus zemes, zemes izmantošanas un mežsaimniecības nozarēm. Tā kā mežu apsaimniekošana ir galvenais biomasas ieguves avots enerģijas un koksnes ražošanai, pamatīgāki uzskaites noteikumi mežu apsaimniekošanai nodrošinās stabilu pamatu Eiropas atjaunojamo energoresursu politikai un bioekonomikas turpmākai attīstīšanai pēc 2020. gada.

3. Labvēlīgas vides sekmēšana pārejai uz mazoglekļa ekonomiku ES

Par pamatu izmantojot šo tiesisko regulējumu, dalībvalstu ziņā ir izstrādāt pasākumus, kas būtu vispiemērotākie, lai gūtu labumu no pārejas uz mazoglekļa ekonomiku un sasniegtu nospraustos mērķrādītājus. ES atbalstīs dalībvalstis, piedāvājot vairākus rīkus un stimulējošus pasākumus.

3.1. Enerģētikas savienības stratēģija un citas nozaru iniciatīvas

Ņemot vērā transporta nozīmīgo lomu emisiju kontekstā ES, Komisija nāk klajā ar mazemisiju mobilitātes stratēģiju, kurā apzinātas galvenās sviras transporta nozarē, tostarp ES mēroga pasākumi attiecībā uz mazemisiju un bezemisiju transportlīdzekļiem un alternatīvajām mazemisiju degvielām. Stratēģijā arī uzsvērta nepieciešamība maksimāli izmantot sinerģiju starp transporta sistēmām un energosistēmām.

Runājot par ēku sektoru, Komisija patlaban pārskata spēkā esošo ES energoefektivitātes regulējumu un vēlāk šajā gadā iesniegs priekšlikumus, tostarp par to, kā piesaistīt finansējumu ēku renovācijai. Komisija šogad arī sagatavos brīvprātīga nozares mēroga būvgružu un būvju nojaukšanas atkritumu pārstrādes protokola galīgo versiju. Ņemot vērā ierobežotās iespējas samazināt emisijas lauksaimniecības un zemes izmantošanas sektoros, zemes izmantošanas un mežsaimniecības sektoru priekšlikums radīs papildu stimulus oglekļa piesaistei šajās saistītajās darbībās. Turklāt reformētā kopējā lauksaimniecības politika savos divos pīlāros piedāvā dažādus instrumentus un pasākumus klimata politikas darbību veicināšanai. Sagaidāms, ka ES mēroga politikas pārskatīšana attiecībā uz mēslošanas līdzekļu izmantošanu palīdzēs samazināt emisijas, kas rodas no minerālajiem un sintētiskajiem mēslošanas līdzekļiem. Atkritumu sektors pēc lauksaimniecības pašreiz ir otrs nozīmīgākais sektors, kurš rada emisijas, kas nav oglekļa dioksīda emisijas. Plānots, ka Atkritumu apsaimniekošanas

⁷ Lai vēl vairāk sekmētu saistību izpildi, dalībvalstis, kam mērķrādītāja sasniegšana rada proporcionāli augstākas izmaksas, dažas kvotas emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā varēs izvēlēties pārskaitīt, lai izlīdzinātu emisijas citās tautsaimniecību nozarēs.

pamatdirektīva un Atkritumu poligonu direktīva, ar kuru pārskatīto versiju priekšlikumiem Komisija nāca klajā pagājušajā gadā, būtiski samazinās emisijas no atkritumiem.

Labumu no šiem ES mēroga pasākumiem dalībvalstis var gūt tikai tad, ja tiek nodrošināta to pienācīga īstenošana un izpilde.

3.2. Pārnozaru rīki un virzītājspēki

Enerģētikas savienības projekts visā tā daudzšķautņainībā ir plašāks satvars, kurā ES var veidot enerģētikas pārkārtošanai labvēlīgu vidi. Papildus tam pastāv vairāki citi stimulējoši faktori, kas palīdz īstenot šādu pārkārtošanos visās tautsaimniecības nozarēs.

3.2.1. Aprites ekonomika

Aprites ekonomikai ir sava nozīmē šajā paketē aptvertajās nozarēs un arī ārpus tām. Pastāv tieša fiziska saikne starp izmantoto izejvielu daudzumu, patērēto enerģiju un siltumnīcefekta gāzu emisijām. ES ir izdevies ekonomisko izaugsmi atsaistīt no oglekļa dioksīda emisiju pieauguma, taču līdz šim tas vēl nav izdevies attiecībā uz materiālu izmantošanu un resursefektivitāti.

Tāpēc pagājušajā gadā Komisija nāca klajā ar vērienīgu aprites ekonomikas tiesību aktu paketi⁸, lai risinātu šo problēmu. Ierosinātās darbības palīdzēs noslēgt ražojumu aprites ciklu loku, vērstot plašumā atkritumu pārstrādi un ražojumu atkārtotu izmantošanu un maksimāli lietderīgi izmantojot visas izejvielas, ražojumus un atkritumus.

3.2.2. Inovācija lielākai konkurētspējai

Lai izmantotu iespējas, kuras sniedz inovācija, kas ir galvenais instruments pārejā uz mazoglekļa ekonomiku, un maksimizētu katra investētā eiro ietekmi, Komisija plāno vēlāk šajā gadā nākt klajā ar integrētu Enerģētikas savienības stratēģiju, kurā būs sasaistīta pētniecība, inovācija un konkurētspēja. Konkrētajām darbībām, ko paredz šī jaunā stratēģija, vajadzētu tieši palīdzēt sasniegt Eiropas klimata un enerģētikas politikas mērķus, kā arī veicināt ES tautsaimniecības modernizāciju un konkurētspēju, palīdzot ES saglabāt līderību tīro tehnoloģiju jomā.

Globāli skatoties, Eiropa pētniecībai un izstrādei enerģētikas jomā joprojām atvēl visvairāk līdzekļu (EUR 3,9 miljardus 2014. gadā jeb 36 % no kopējā finansējuma) un tā ir līdere patentu pieteikumu skaita ziņā (40 % no visiem pieteikumiem) augstvērtīgu klimata pārmaiņu mazināšanas tehnoloģiju kategorijā. Tomēr tajā pašā laikā joprojām nav realizēts viss augstvērtīgo tehnoloģiju potenciāls, jo īpaši tīrās enerģijas tehnoloģiju un bezemisiju transportlīdzekļu sniegtais potenciāls. Citās jomās, tostarp atjaunojamās enerģijas tehnoloģiju jomā, konkurenti pamazām ES apsteidz. Īpaši jāuzsver, ka attiecībā uz dažādām specifiskām tehnoloģijām un inovāciju jomām Eiropai vairāk jāpiestrādā pie tā, lai inovācijas nokļūtu tirgū un tās būtu komerciāli veiksmīgas.

⁸ COM (2015) 614 *Noslēgt aprites loku – ES rīcības plāns pārejai uz aprites ekonomiku.*

3.2.3. Investīciju pārorientēšana un kāpināšana

Bez privāto investīciju pārorientēšanas un straujas kāpināšanas nav iespējams sekmēt pāreju uz klimatnoturīgu mazemisiņu ekonomiku un izvairīties no iesīkstējušas piesaistes tādai infrastruktūrai un aktīviem, kam raksturīgas lielas emisijas.

ES jau ir sākti centieni privātās investīcijas saskaņot ar klimata un resursefektivitātes mērķiem gan ar attiecīgām rīcībpolitikām, gan ar stratēģiskām publiskajām investīcijām.

ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma liek maksāt par oglekli. Nozarēs, ko neaptver ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēma, būtiska nozīme pareizo stimulu radīšanā ir dalībvalstu nodokļu politikai.

Kapitāla tirgu savienības iniciatīva⁹ vērš uzmanību uz to, cik nozīmīgas ir ilgtermiņa un ilgtspējīgas investīcijas, lai ES varētu saglabāt un paplašināt konkurētspēju un veicināt pāreju uz mazoglekļa un resursefektīvu ekonomiku. Kapitāla pieplūdumu mazoglekļa investīcijās varētu veicināt arī nesen ieviestās zaļās obligācijas.

Taču darāmā vēl ir daudz. ES turpinās padziļināt vienoto tirgu un centīsies novērst šķēršļus investīcijām.

Komisija aktīvi strādā pie tā, lai pašreizējie ES budžeta izdevumi būtu saskanīgi ar klimata politikas mērķiem. Rezultātus sāk dot politiskā apņemšanās gādāt par to, lai vismaz 20 % no daudzgadu finanšu shēmas finansējuma tiktu acīmredzami novirzīti klimata jomai. Šajā sakarā Komisija nesen pievienojās iniciatīvai “Misija: inovācija”, kuras dalībnieki ir apņēmušies piecu gadu laikā līdz 2020. gadam divkārtot publisko finansējumu pētniecībai un izstrādei tīrās enerģijas jomā.

Klimata pasākumu īstenošanā nozīmīgs devums ir arī ES finanšu instrumentiem, ko pierāda Eiropas Stratēģisko investīciju fonds. Fonds pārliecinoši virzās uz savu mērķi — līdz 2018. gada vidum reālajā ekonomikā mobilizēt vismaz EUR 315 miljardus papildu investīciju¹⁰. Vairāk nekā 50 % no līdz šim apstiprinātajām investīcijām ir saistītas ar klimata jomu. Līdzinvestīcijas Eiropas Stratēģisko investīciju fonda projektos var veikt vai nu projekta līmenī, vai investīciju platformas līmenī. Investīciju platformas var palīdzēt finansēt mazākus projektus un apkopot līdzekļus no dažādiem avotiem, lai sekmētu daudzveidīgas investīcijas ar ģeogrāfisku vai tematisku ievirzi. Tās var arī sniegt iespējas investēt mazākā vai vietējā mērogā un piesaistīt jaunas investoru grupas, piemēram, pensiju fondus vai aizrobežu institucionālos investorus. Komisija meklē veidus, kā apvienot un kombinēt citās ES programmās (piem., Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentā un pamatprogrammā “Apvārsnis 2020”) pieejamos līdzekļus, lai piesaistītu papildu investīcijas, jo īpaši ar investīciju platformu palīdzību, tādās jomās kā energoefektivitāte, vieda mobilitāte pilsētvidē un inovatīvas tehnoloģijas.

Reformētā ES kohēzijas politika atbalsta pāreju uz mazoglekļa ekonomiku, un tās projekti dos labumu laikposmā pēc 2020. gada. Tā atbalsta pasākumus, kas vērsti uz energoefektivitātes uzlabošanu publisko un dzīvojamo ēku sektorā (EUR 13,3 miljardi) un uzņēmumos (EUR

⁹ Sk. arī *Capital Markets Union: First Status Report*, SWD (2016) 147 final.

¹⁰ COM (2016) 359 *Novērtējums par Investīciju plānu Eiropai* (stāvoklis 2016. gada 1. jūnijā).

3,4 miljardi, īpaši pievēršoties MVU), pāreju uz energoefektīvu, mazemisiju transportu (EUR 39,7 miljardi ilgtspējīgai mobilitātei pilsētās un mazoglekļa transporta veidiem, ietverot dzelzceļu, jūras ostas un iekšējos ūdensceļus). Papildus EUR 8 miljardi piešķirti riska novēršanai un pārvaldībai, tostarp EUR 6,4 miljardi ar klimatu saistītiem riskiem. Kopā EUR 115 miljardi no reformētās kopējās lauksaimniecības politikas budžeta atbalsta klimata politikas pasākumus ar uzlabotu zemes apsaimniekošanu un mērķtiecīgām investīcijām¹¹.

Lai atbalstītu investīcijas inovācijās, piemēram, oglekļa uztveršanas un atjaunojamās enerģijas jomā un jaunu, revolucionāru tehnoloģiju ieviešanā rūpniecībā, Komisijas pārskatītas ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas priekšlikums paredz šim mērķim rezervēt 450 miljonus emisijas kvotu.

3.2.4. Taisnīgas sociālās pārmaiņas un jaunas prasmes

Paredzams, ka pāreja uz mazoglekļa ekonomiku samazinās nodarbinātību tradicionālajos tirgos (kas saistīti ar fosilo kurināmo, jo īpaši oglekļa intensīvās nozarēs), taču tiks radītas jaunas darbvietas saistībā ar atjaunojamiem energoresursiem, energoefektivitāti un transportlīdzekļu elektrifikāciju. Tas nozīmē, ka ir laikus jāparedz un jāmazina šādas pārkārtošanās sociālās sekas konkrētos reģionos un sociālekonomiskajos sektoros, tostarp izmantojot Eiropas strukturālos un investīciju fondus.

Tā kā prasmes būs galvenā atslēga uz nodarbināmību un labklājību, Komisija ir pieņēmusi jaunu visaptverošu prasmju programmu¹². Lai palīdzētu risināt ar prasmēm saistītās problēmas, Komisija sāk darbības, kas vairo prasmju redzamību un atzišanu vietējā, valsts un ES līmenī: sākot no skolām un universitātēm līdz pat darba tirgum. Cita starpā programma pievēršas pārkvalifikācijai un prasmju padziļināšanai un nāk klajā ar iniciatīvu “Plāns nozaru sadarbībai prasmju jomā” ar mērķi uzlabot prasmju zinātību un novērst prasmju trūkumu konkrētos tautsaimniecības sektoros, tostarp zaļo tehnoloģiju sektorā.

3.2.5. Tirdzniecības un eksporta iespējas

Paredzams, ka augošās tirdzniecības plūsmas nodrošinās strauju zaļo preču, pakalpojumu un tehnoloģiju izplatību visā pasaulē un pāreju uz mazemisiju ekonomiku. ES ir pasaules līdere vidi saudzējošu preču eksportēšanā un importēšanā. 2013. gadā zaļo preču eksports no ES finansiālā izteiksmē sasniedza EUR 146 miljardus (8 % no ES visa eksporta), savukārt imports – EUR 70 miljardus. Eiropas uzņēmumiem vajadzētu turpināt attīstīt un eksportēt savas lieliskās inovācijas un zinātību.

Kā Pasaules Tirdzniecības organizācijas dalībniece ES aktīvi veicina preču un pakalpojumu liberalizāciju, kas var sniegt vidisku labumu. Gatavojoties G20 valstu vadītāju sanāksmei Ķīnā vēlāk šajā gadā G20 samita ietvaros, ES cieši sadarbojas ar vēl sešām citām Pasaules

¹¹ KLP lauku attīstības pīlāra ietvaros ir mērķiezīmēti EUR 7,7 miljardi projektiem, kuru mērķis ir oglekļa dioksīda piesaiste un uzglabāšana augsnē, ilgtspējīgu atjaunojamo energoresursu piegāde un izmantošana un klimata ziņā pārdomātas investīcijas. Vēl EUR 43,7 miljardi ir mērķiezīmēti darbībām, kuru mērķis ir uzlabot ekosistēmas, kuras arī ietekmē lauksaimniecības un mežsaimniecības radīto oglekļa pēdu.

¹² COM (2016) 381 *Jauna Prasmju programma Eiropai. Kopīgs darbs cilvēkkapitāla, nodarbināmības un konkurētspējas stiprināšanai.*

Tirdzniecības organizācijas dalībvalstīm nolūkā ar visiem dalībniekiem noslēgt vērienīgu vidi saudzējošu preču nolīgumu. Arī savos divpusējos tirdzniecības nolīgumos ES īsteno vidi saudzējošu preču un pakalpojumu agrīnu liberalizāciju un cenšas sekmēt tirdzniecību un investīcijas atjaunojamo energoresursu enerģijas ražošanā, palīdzot īstenot klimata politikas mērķus.

4. Secinājumi

Eiropai ir jāpaātrina pāreja uz mazoglekļa ekonomiku. ES ir vajadzīgas jaunas darbvietas un lielāka izaugsme, un šī programma to varētu nodrošināt, kā arī modernizēt Eiropas tautsaimniecību. Ilgtermiņā tas būtiski mainīs ekonomisko ainu.

Šim paziņojumam pievienotos ar klimatu saistīto tiesību aktu priekšlikumus un pagājušā gadā iesniegto ES emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas reformas priekšlikumu Padomei un Parlamentam ir jāizskata prioritārā kārtā.

Komisija nekavējoties sāks vai paātrinās labākus likumdošanas procesus (tostarp sabiedrisko apspriešanu un ietekmes novērtējumus), lai Mazemisiņu mobilitātes rīcības plāns nekavējoties rezultētos efektīvos un samērīgos pasākumos. Līdz gada beigām Komisija nāks klajā arī ar pārējām iniciatīvām, kas nepieciešamas, lai pilnīgi realizētu ES Enerģētikas savienības stratēģiju.

Dalībvalstis jau ir sākušas gatavot savas enerģētikas un klimata stratēģijas laikposmam pēc 2020. gada. Minētās iniciatīvas sniedz tām nepieciešamo skaidrību un rīkus, kā arī ļauj sākt Parīzes klimata pārmaiņu nolīguma individuālo ratifikācijas procesu. Dalībvalstīm būtu maksimāli jāizmanto ES labvēlīgā vide, lai pēc iespējas raitā un taisnīgā ceļā pārietu uz mazoglekļa ekonomiku.